

Teologiska tankar som inledning på kyrkorådssammanträdet den 15 november 2023 med bäring på Mänskliga rättighetsdagarna 2023.

Kristian Lillö, kh

Vad är då Mänskliga rättigheter – ja, det kan vår kanslijurist Elin Ax väldigt mycket om.

Men, vad står det då i Bibeln om Mänskliga rättigheter?

Uttrycket står inte i Bibeln – men det finns en solid bas för Mänskliga rättigheter.

Den basen är att det redan i Bibelns första bok, Genesis, i dess första inledande kapitel, nämligen kapitel 1, 5 och 9 talas om människan som Guds avbild, Imago dei.

Människan är skapad till Guds avbild, ”till att vara lika oss” (som Gud säger om sig själv), Genesis 1:26-27, och människan ska uppfylla jorden, ta hand om och råda över den, ha ansvar för allt levande, och människan ska inte döda (Genesis 9:6).

Ja, det är människans uppgift som Guds avbild, att ta ansvar för jorden, vara Guds förvaltare, och att inte döda. Men hur kommer då Mänskliga rättigheter in i bilden.

Jo, om vi alltså utgår från att Gud ser människan som sin avbild, med väldefinierade uppgifter på jorden, så gäller det alla människor. Ingen människa är mer Guds avbild än någon annan, ni hör själva hur tokigt det annars hade låtit.

Alla har samma värde, alla är ju Guds avbilder. Och därför har alla samma rättigheter – för rättigheterna ska ju skydda värdet, som Gud har satt.

Ibland har man i teologihistorien tänkt sig att Gudsligheten handlar om att på samma sätt som Gud är en i tre, Fader, Son

och Ande, med minne, intellekt, och vilja, så är detta särmärket för människan. (Och att i syndafallet förstördes viljan). Några andra, t ex Dietrich Bonhoeffer, har sagt att likheten mellan Gud och människa är friheten.

Själv ser jag det som tröstefullt att tänka att Gudsligheten är att Gud innan vi finns som individer har bestämt oss att vara lika mycket värda – och att våra liv är vår chans att svara upp mot denna kallelse, genom att ta hand om jorden, ha ansvar för allt levande, se alla människor som lika värda och att inte döda. Denna så kallat funktionella definition av Gudsligheten hör nära samman med den dynamiska tanken inom Gudslighetsteologin, som menar att nu i jordelivet har vi denna funktionella uppgift, men genom den dynamiska dimensionen i Gudsligheten, så är det vår bestämmelse att fr o m att vi föds bli allt mer lika Gud, genom våra liv, evangeliet, dopet, mässan och kyrkans gemenskap, domen och uppväckandet på den yttersta dagen, skådandet av Gud och när Gud ska bli allt i alla, enligt den s k apokatastasisläran, alltings återställelse.

Amen